

[Estrup]

denne praksis skal følges, men fra det øjeblik vi har en forvaltningslov, bør det utvivlsomt også have direkte hjemmel i loven.

Derfor kan jeg studsede over, at justitsministeren i sin opregning af, hvilke borgerrettigheder man skal medtage i forvaltningsloven, citerer Europarådets resolution fra 1977 og optæller 5 punkter, som er naturlige og væsentlige, hvorefter jeg konstaterer, at de fire af dem er kommet med i loven, men at man har holdt det femte udenfor, nemlig retten til at en part kan møde med bistand eller lade sig repræsentere over for myndigheden.

Som begrundelse for denne opdeling siger man, at dette princip følger umiddelbart af de almindelige forvaltningsretlige principper i Danmark, således som det bl.a. er fastslået i ombudsmandens praksis, og at der derfor efter justitsministeriets opfattelse ikke er noget behov for at optage en udtrykelig bestemmelse herom i forvaltningsloven. Ja men du: godeste! Det argument kunne man da have brugt over for de fire andre hovedprincipper med nøjagtig den samme ret. Ombudsmanden har f.eks. skrevet vidt og bredt om klagevejledning i forbindelse med skriftlige forvaltningsafgørelser, så hvis det var den måde, vi skulle skabe regler og borgerrettigheder på, kunne man bare plukke herfra og medtage hovedsynspunkterne i den generelle vejledning om forvaltningsretlige spørgsmål, som man alligevel under alle omstændigheder vil udsende.

Men som jeg før sagde, er det ikke den måde, vi skal skabe retsregler på. Det utvivlsomt hører hjemme i loven, og det kommer til at bære tilfældighedens præg, hvis man som her plukker 4 hovedprincipper ud og sætter dem ind i loven og om det femte siger, at det er så selvfølgelig, at det behøver vi ikke nogen lovgivning om.

Derfor vil jeg meget henstille, at vi under udvalgsbehandlingen får udformet regler om en parts adgang til at møde med bistand og lade sig repræsentere af andre, og disse overvejelser kan måske også føre til, at vi får afklaret nogle spørgsmål i den forbindelse, for denne adgang til bistand og repræsentation af andre er ikke så helt utvivlsomt i alle detaljer, som de citerede ord lader antyde.

Lad mig eksempelvis nævne et par relevante spørgsmål: skal man, efter at en repræsentant, en advokat, en revisor, eller hvem det nu kan være, er indtrådt på partens veg-

ne, da udelukkende korrespondere med denne, eller skal parten også have besked, i hvert fald om den endelige afgørelse i sagen, som måske indeholder en klagefrist? Skal man, hvis repræsentanten undlader at svare på spørgsmål fra den offentlige myndighed, blot sige, at det er værst for parten, og derefter henlægge sagen, eller skal man i givet fald se at få fat i parten selv? Gælder retten til aktindsigt repræsentanten i 100 pct. samme omfang som parten, eller kan der ikke tænkes at være situationer, hvor aktindsigten er ubetænkelig i forhold til parten, men betænkelig i forhold til repræsentanten?

Der kunne nævnes andre spørgsmål i den forbindelse, men jeg skal ved første behandling alene nøjes med at opfordre ministeren til, at vi under udvalgsarbejdet tager fat på problemstillingen og ser, om et særskilt kapitel om denne problemkreds ikke er lige så berettiget som de andre kapitler om de øvrige problemkredse, loven medtager.

Afslutningsvis skal jeg kun sige om dette lovforslag, at det ved en første gennemlæsning – med nogle undtagelser, bl.a. hvad angår inhabilitet – ser ud til at være en systematisk og indholdsmæssigt rimelig samling regler. Jeg vil dog godt føje til, at antallet af bemyndigelser her som i offentlighedsloven forekommer mere end imponerende. Men på mit partis vegne kan jeg tilsige en positiv vilje til at gennemføre en lovgivning af denne art og en lige så positiv vilje til en nøje gennemgang af de enkelte bestemmelser under udvalgsarbejdet.

Mens forslaget til forvaltningslov er en nyskabelse, er forslaget til ny lov om offentlighed i forvaltningen kun et ønske om ændringer i en bestående lov. Noget af det, der foreslås, forekommer selvfølgelig, noget forekommer rimeligt og noget mere end tvivlsomt. Justitsministerens fremsættelsestale antyder også, at han med hensyn til nogle af nydannelserne har været i alvorlig tvivl, men nu, da der foreligger en snart 6 år gammel udvalgsbetænkning, er nået til det resultat, at det må være rigtigt at spille ud med et lovforslag og så i øvrigt lade folketinget afgøre, om man vil sluge det rått eller se på det med kritiske øjne. Jeg anbefaler, at man gør det sidste.

Der er en række eksempler på, at loven i den nye udformning er blevet tilført bestemmelser, som i øget omfang forudsætter for-